

Landelijke Vereniging
voor Kleine Kernen

Jaarverslag 2023

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2023 van de Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen. Zonder in details te treden kan ik zeggen dat 2023 een jaar van veranderingen is geweest. U kunt dat uitgebreid lezen in het jaarverslag.

Naast de vele activiteiten en gebeurtenissen door het hele land, hebben we ook een complete bestuurswisseling ondergaan. Mijn dank gaat daarom uit naar Leidy van der Aalst, Jan Boer, Tinie te Dorsthorst en Ruud de Jong die zich samen vele jaren op diverse manieren geheel vrijwillig hebben ingezet voor de leefbaarheid in de kleine kernen.

We hebben als nieuw bestuur het stokje overgenomen en zullen de waardevolle kennis en kunde met genoeg inzetten voor de kleine kernen.

Mieke Damsma
Voorzitter LVKK

Stop de ontmanteling van het openbaar vervoer!

03 maart 2023

Met de provinciale statenverkiezing in aantocht hebben de media veel belangstelling voor het openbaar vervoer. Het zijn immers de provincies die de afspraken maken met regionale vervoerders. Afgelopen week verschenen in Volkskrant en NRC artikelen over de druk op het openbaar vervoer in het landelijk gebied: steeds meer dorpen dreigen afgesloten te raken van openbaar vervoer.

Wie al langer de berichtgeving over het openbaar vervoer volgt, weet dat de afkalving van het ov niet van vandaag op gisteren is. Het is een al jarenlang lopend proces waarbij het uiteindelijk gaat om geld, keuzes en belangen.

En een slecht dooraderd platteland waar op vele plaatsen geen openbaar vervoer is, betekent dat een grote groep mensen achtergesteld wordt. Sterker nog, er is sprake van kansenongelijkheid. Vanuit de gemeenschap zijn mensen opgestaan die gezamenlijk initiatieven zijn gestart. Maar ook hierbij is de ondergrens bereikt.

Reden voor de LVKK om een brief in te sturen naar de media, die als opiniestuk op 2 maart geplaatst werd in het Nederlands Dagblad.

WarmteBoost helpt 50 plekken in Nederland met verduurzamen

04 april 2023

WarmteBoost is een uitgelezen kans om je dorps huis te verduurzamen. Er is budget om 50 ontmoetingsplekken te ondersteunen met ieder € 25.000!

In dorps huizen, buurthuizen, broedplaatsen, bewonersbedrijven en andere ontmoetingsplekken komen veel bewoners samen. Deze plekken zorgen voor verbinding & activiteiten, en zijn een onmisbare schakel voor het dorp of de buurt. Maar door de stijgende energiekosten is het voortbestaan van veel ontmoetingsplekken in Nederland acuut onder druk komen te staan. Veel dorps huizen en andere gemeenschapsaccommodaties stellen hierdoor plannen voor verduurzaming uit. Om ervoor te zorgen dat deze ontmoetingsplekken de deuren open kunnen houden en een duurzaam toekomstperspectief krijgen,

slaan Postcode Loterij Buurtfonds, KNHM foundation, LVKK, LSA Bewoners en Oranje Fonds de handen ineen om hen te helpen. Het programma wordt mogelijk gemaakt dankzij een extra bijdrage van de Nationale Postcode Loterij. Het programma WarmteBoost reduceert de energiekosten van ontmoetingsplekken in buurten en dorpen in Nederland waar de energiearmoede het grootst is. Het komende jaar worden 50 ontmoetingsplekken ondersteund met een bijdrage van € 25.000,- voor het nemen van duurzaamheidsmaatregelen, zoals het plaatsen van HR++-glas of het installeren van een warmtepomp. Daarnaast worden de deelnemende initiatiefnemers ondersteund met advies en kennis. Ook stimuleert het programma de uitwisseling van ervaring en kennis tussen de deelnemers.

De LVKK is een samenwerkingsverband van tien provinciale verenigingen voor kleine kernen en dorpshuizen. Zij ondersteunt via haar leden, met expertise op maat, ruim 4000 dorps- en dorpshuisorganisaties in Nederland en vele lokale burgerinitiatieven. De visie van de LVKK - dat waar wij voor staan - is mooi verwoord door Ursula van der Leyen:

“Rural communities are a cornerstone of Europe’s resilience and independence. And when life in our countryside flourishes, so does our European way of life.”

In 2023 kreeg de LVKK voor de uitvoering van haar activiteitenplan ondersteuning van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Daarnaast ontving zij voor projecten financiële steun van enkele landelijke fondsen en fondsen vanuit de EU.

De LVKK werkt met een vierjarig beleidsplan en een jaarlijks activiteitenplan. 2023 was het laatste jaar van de uitvoering van het beleidsplan 2020 - 2023. In dit plan staat een aantal maatschappelijke thema’s genoemd waaraan we de laatste drie jaar hard hebben gewerkt. Belangrijk uitgangspunt is dat bewoners zelf regie kunnen nemen bij het behouden en verbeteren van de leefbaarheid in en van hun eigen leefomgeving. De LVKK blijft hierbij de verspreider en deler van kennis en ervaring van actieve bewoners in het landelijk gebied. De kennis en ervaring heeft betrekking op vele thema’s die voor bewoners belangrijk zijn bij de leefbaarheid van hun dorp of regio.

Centrale aspecten in het plan zijn:

- ◆ Democratische vernieuwing
- ◆ Participatie
- ◆ Kennisdeling en enthousiasmering

Terwijl deze onderwerpen nog altijd centraal stonden in 2023, moesten we ook constateren dat de wereld in rap tempo veranderde. Naast de gevolgen van de pandemie, hadden we nu ook te maken met de merkbare gevolgen van de energiecrisis, de klimaatcrisis en de crisis in de woningbouw.

De urgentie voor verandering en actie is door deze crises verhoogd en wordt door veel inwoners van dorpen gevoeld. Zij willen deze crises het hoofd bieden, maar wel door zelf verantwoordelijkheid, invloed en zeggenschap uit te oefenen over hun leefomgeving. Zij willen zelf dingen voor elkaar krijgen die de omgeving verbeteren. Deze houding vraagt om een andere relatie tussen burger en overheid.

De ontwikkelingen vroegen om lichte accentverschillen in de uitvoering van ons beleidsplan met betrekking tot 2023, maar vielen binnen het centrale thema dat ook doorloopt in de nieuwe beleidsperiode: de relatie, samenwerking en afbakening van verantwoordelijkheden en eigenaarschap tussen bewonersinitiatieven en overheid, gericht op versterking van plattelandsgemeenschappen.

Woningbouw en energievoorziening worden door vele dorpsorganisaties opgepakt en blijken een enorme opgave. Op meso-niveau krijgt men te maken met samenwerking met de gemeente en/of provincie en op micro-niveau met de samenwerking en diverse behoeften van inwoners.

Versterking van de kracht van de plattelandsgemeenschappen op deze gebieden was één van de belangrijkste opgaven.

Daarnaast was er de continuïteit van thematiek en aanpak uit eerdere jaren nodig voor verduurzaming, verdieping en expertisedeling.

Een belangrijk thema is de leefbaarheid. Die staat op het platteland onder toenemende druk. Twee in 2023 verschenen rapporten, hebben dat overduidelijk gemaakt. Zowel Elke Regio Telt van de RLi, ROB en Raad Volksgezondheid en samenleving en het rapport van de WUR: Leefbaarheid op het platteland: uiteenlopen van idylles en werkelijkheid, tonen aan dat de voorzieningen op het platteland zijn verslechterd. Sommige streken en/of bevolkingsgroepen op het platteland voelen zich achtergesteld. En het wantrouwen jegens ‘Den Haag’ neemt met name in die gebieden toe. De (media)aandacht voor de veronderstelde groeiende kloof tussen stad en platteland zorgt er wel voor dat er meer politieke en bestuurlijke aandacht en draagvlak lijkt te komen voor de ontwikkelingen en gevolgen van de genoemde veranderingen in de landelijke gebieden.

Bij het uitvoeren van het activiteitenplan 2023, hebben we veel aandacht besteed aan leefbaarheid en aan de woningsituatie.

In het verslagjaar vond een grote bestuurswisseling plaats. Het nieuwe bestuur heeft op basis van het fundament dat gelegd was, het beleidsplan voor 2024-2027 gemaakt en vastgesteld.

Afscheid en welkom: Bestuurswisseling LVKK

10 mei 2023

Tijdens de algemene ledenvergadering namen we afscheid van vier bestuursleden die zich jarenlang inzetten voor het dagelijks bestuur van de vereniging. Voorzitter Leidy van der Aalst, vice-voorzitter Tinie te Dorsthorst, secretaris Geert Hoogeboom en penningmeester Jan Boer zorgden de afgelopen jaren voor verbinding en versterking en het aanjagen van leefbare en energieke dorpen en zeggenschap voor heel veel bewoners van Nederland. Mede dankzij hun inzet is de LVKK vertakt in de haarvaten van de Nederlandse samenleving én in Europa.

Er was een warm welkom voor drie nieuwe bestuursleden (zie foto's): Mieke Damsma, voormalig burgemeester van de gemeente Midden-Drenthe met 29 kernen, en nu parttime directeur van het hospice in Assen, neemt de voorzittershamer van Leidy van der Aalst over. "Een goed en leefbaar Nederland kan niet zonder vitaal platteland en het faciliteren van burgerkracht", vindt zij. In haar loopbaan, ook als wethouder in Maastricht, heeft zij ervaren wat de grote meerwaarde is van een vitaal platteland. Zij zal zich inzetten om de LVKK als vereniging en binnen samenwerkingsverbanden een verbindende kracht te laten zijn tussen de vele lokale initiatieven en diverse overheidsniveaus, zowel lokaal, regionaal, landelijk als Europees. Nieuw bestuurslid Niko Wiendels, een geboren Achterhoeker en wonend in Babberich (gemeente Zevenaar) brengt als oud-wethouder van drie gemeenten veel bestuurlijke ervaring mee.

Hij heeft een voorliefde voor het leven in kleine kernen waar mensen elkaar kennen en naar elkaar omzien. 'Iets doen voor de ander geeft zin aan het leven en zin in het leven', is zijn motto. En dat is waarom hij zich de komende jaren, naast het werken als vrijwilliger in het plaatselijke kulturhus en zijn inzet als bestuurslid van DKK Gelderland, wil inzetten voor de LVKK. De uitdaging die hij ziet voor de LVKK is "het ondersteunen van de provinciale leden in hun werk voor dorpshuizen en dorpsbelangenorganisaties, zowel vraaggericht als aanbodgericht." Belangrijk daarbij vindt hij het leggen van focus. "Beter weinig dingen goed doen, dan veel dingen minder".

Ook Nico Bijman brengt als nieuw bestuurslid en penningmeester een vracht aan bestuurlijke ervaring mee. Al zo'n veertig jaar is hij actief als bestuurder in diverse verenigingen. Hij was tien jaar voorzitter van Dorpswerk Noord-Holland, gemeenteraadslid en fractievoorzitter van een politieke partij. Samen met zijn broer runde hij vele jaren een melkveehouderij-bedrijf. Zijn missie voor de komende jaren: "Als bestuurder en belangenbehartiger van de LVKK wil ik mij inzetten om de belangen van inwoners op het platteland duidelijker te laten door klinken bij Tweede Kamerleden. Met als resultaat een betere leefbaarheid in de kernen, en grotere bekendheid van de LVKK."

Manifest: zoek kansen voor nieuwkomers!

09 juni 2023

Op 7 juni organiseerde het Samenwerkingsverband Burgerkracht Europa, samen met DKK Gelderland, het symposium Samenwerken met nieuwkomers. De Universiteit Utrecht bracht daarbij kennis in van het project Welcoming Spaces. Er waren gesprekken met nieuwkomers en er werden ervaringen gedeeld vanuit Nederland en Vlaanderen, ondermeer over de rol van bestuurders bij de komst van nieuwkomers. Er waren workshops, een slotdebat en er werd een manifest ondertekend.

Tijdens het symposium kwamen 125 professionals en bewoners van Belgische, Duitse en Nederlandse (grens)regio's in Nijmegen bijeen om te spreken over het samenwerken met nieuwkomers. Centraal stonden niet de knelpunten, maar vooral de kansen die het samenwerken en samenleven met nieuwkomers bieden aan gemeenschappen.

Gezamenlijk ondertekenden de aanwezigen een manifest waarmee zij overheden, instanties en bewoners in de (grens)regio's oproepen om op zoek te gaan naar kansen voor nieuwkomers. Tijdens het symposium zijn aanbevelingen benoemd die met het manifest zijn meegegeven.

Het jaar in het kort

De meest in het oog springende activiteiten en resultaten van dit jaar in chronologische volgorde:

- ◆ **19 januari:** Feestelijke opening van de fototentoonstelling van Welcoming Spaces in Bedum: *ik zie, jij ziet, wij zien, Het Hogeland*. Geïnitieerd door Colourful Het Hogeland en Welcoming Spaces.
- ◆ **3 februari:** 2023 was het jaar van afscheid nemen van vertrouwde personen. Op 3 februari namen we afscheid van Hans Cok, jarenlang onze contactambtenaar bij BZK. En op 10 mei volgde het afscheid van drie bestuursleden: Leidy van der Aalst, Tinie te Dorsthorst en Jan Boer. Samen waren zij goed voor 40 jaar bestuursinzet voor de LVKK. Op 6 december nam ook Ruud de Jong afscheid van het bestuur. Daarmee verloren we nog weer 8 jaar bestuurservaring. De LVKK dankt al die bestuursleden voor hun inzet, betrokkenheid, kennis en kunde.
- ◆ **20 april:** Eerste webinar in het kader van Warmteboost, 250 deelnemers! Warmteboost is een samenwerking van Oranjefonds, Stichting Doen, LSa, Katalys en de LVKK. Met behulp van de postcodeloterij kunnen we 50 ontmoetingsplekken steunen met 25.000 euro om gebouwen te verduurzamen.
- ◆ **28 april:** In het rapport Elke regio telt! wordt gepleit voor kansenagenda's, opgesteld door en met de regio's. De LVKK en provinciale verenigingen kunnen dankzij hun contacten met lokale bewonersorganisaties hier een grote rol in spelen. De LVKK deed een verzoek aan het Ministerie van BZK om hierover met elkaar in gesprek te gaan.
- ◆ **11-13 mei:** Europese Dorpsvernieuwingsprijs in Hofheimerland. Zalk ontvangt een mooie zilveren prijs tijdens een zeer inspirerende bijeenkomst.
- ◆ **25 mei:** Vrijwilligers zijn een onmisbare steun voor onze samenleving. De overheid kan én moet er meer aan doen om vrijwilligerswerk makkelijker te maken. Dat kan door de regeldruk te verminderen. De LVKK steunde een petitie om de regeldruk te verminderen. Het onderzoek dat mede naar aanleiding daarvan werd gedaan werd aangeboden aan de Tweede Kamer.
- ◆ **7 juni:** SBE en Welcoming Spaces organiseren het symposium: Samenwerken met nieuwkomers. Op instigatie van de LVKK hebben SBE en WS dit symposium samen georganiseerd. Een succes, want meer dan 100 deelnemers bezochten het symposium en leverden een bijdrage aan de discussies en workshops.
- ◆ **19 september:** de vernieuwde website van Dorpshuizen.nl is in de lucht.
- ◆ **20 september:** Kleine Kernen Spel editie 2.0 is klaar! Alle cases zijn geactualiseerd, de teksten aangepast en de handleiding vernieuwd. Het spel kan weer een aantal jaren mee.
- ◆ **3 oktober:** Lancering van de campagne 'Wij zijn hier!' Dorpshuizen, wijkwerkplaatsen, buurtmoestuinen, eetclubs, wandelgroepen en talloze andere plekken en activiteiten waar mensen samen komen... Juist hier worden dagelijks antwoorden gevonden op dringende maatschappelijke vraagstukken. Samen met een groot aantal andere organisaties startten we den campagne voor het belang van gemeenschapskracht en de noodzaak deze te benutten.
- ◆ **19 oktober:** Amendement nr. 30 wordt aangenomen in de Tweede Kamer: De LVKK krijgt éénmalig een extra subsidie van € 350.000!
- ◆ **25 oktober:** Minisymposium Inwonersinitiatieven op het snijvlak van wonen, asiel en migratie. SBE - Samenwerkingsverband Burgerkracht Europa, Welcoming Spaces (Utrecht University, de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen) en andere partners organiseerden een mini-symposium rond dit thema. Ben van Essen (SBE) en Sara Mielliet (Postdoctoraal onderzoeker Welcoming Spaces) hostten de avond.
- ◆ **27 oktober:** Onder leiding van Dorpswerk Noord-Holland bezoekt een delegatie van BZK dorpshuis de Harmonie in 't Veld en Onze Eigen Kroeg in Schagerbrug. Men krijgt in 't Veld te horen hoe de samenwerking tussen de gemeente Hollands Kroon en dorpsraden verloopt en een presentatie van de werkgroep Veilig Verkeer Zijdewindt. In Schagerbrug wordt verteld over een CPO-initiatief. Hier worden 40 woningen voor jongeren gebouwd. Hoe is dit proces verlopen en wat is de rol van de dorpsraad daarbij?
- ◆ **2 en 3 november:** De jury bezoekt de drie finalisten van de Dorpsvernieuwingsprijs: Grijskerk, Vledder en Mariënveld. In het totaal waren er 14 aanmeldingen uit het hele land.
- ◆ **21 november:** Symposium Zorg op het Dorp, waar ook de dorpsvernieuwingsprijs wordt uitgereikt. Koning Willem-Alexander is aanwezig bij de prijsuitreiking, spreekt met de winnaar en finalisten en bezoekt 2 workshops. Het symposium werd swingend afgesloten met een lied, gemaakt door de dagvoorzitter Jacqueline Kerkhof.
- ◆ **20 december:** De definitieve tekst voor de brochure Wonen in een krachtige gemeenschap met bewoners als opdrachtgever is binnen! Versterking van de kracht van de plattelandsgemeenschappen op deze gebieden was één van de belangrijkste opgaven.

Veerkrachtige dorpen! Ontmoet hun inwoners in magazine *Werkplaats*

18 juli 2023

'Dorpen doen het zelf'. Met die uitspraak start Annemarie Jorritsma, voorzitter van de KNHM, het juli-nummer van het magazine *Werkplaats*. Een nummer dat samen met ons gemaakt werd. We zijn trots op de veerkracht van dorpen en hun inwoners die er uit al die artikelen spreekt. En Annemarie Jorritsma heeft gelijk als zij constateert dat dat niet niks is. De uitdagingen waar we met elkaar voor staan zijn immers fors: demografische ontwikkelingen, stikstof, energietransitie, en vereenzaming, om er maar een paar te noemen.

KNHM en LVKK laten samen in het magazine zien waartoe veerkrachtige dorpen in staat zijn: het realiseren van een compleet nieuw vitaal dorpshart; het zelf beheren van dorpsgebouwen met een maatschappelijke functie en kleinschalige wooninitiatieven ontwikkelen voor jong en oud. Het komt allemaal aan bod in de artikelen. Ontmoeten staat vaak centraal in die initiatieven, want dat is de basis van elk samenlevingsverband. Ook is er aandacht voor een andere manier van kijken naar grondgebruik. Hoe kunnen we natuurinclusieve landbouw bedrijven? Hoe herstellen we de biodiversiteit? We laten een van de (vele) inwonersinitiatieven op dit gebied aan het woord.

werkplaats 33

Jaargang 21 | juli 2023

Veerkrachtige dorpen

'De potentie van dorpskracht en plattelandskracht zit overal' benadrukt Annemarie Jorritsma, 'aan de randen van Nederland net zo goed als in de Randstad. Dat moeten we koesteren, want die kracht speelt een belangrijke rol in het vinden van oplossingen voor grote vraagstukken. Er zijn gemeentes die onderzoeken hoe ze bewoners kunnen helpen om zelf aan de slag te gaan met waterbeheer. Goed voor klimaatbestendigheid maar ook voor sociale cohesie. Ook de energietransitie kreeg een boost toen burgers zelf aan de slag gingen in coöperaties. Dorpsbewoners vinden zelf oplossingen! Overheden en andere partijen moeten daar oog voor hebben en ze de ruimte geven.'

Leefbaarheid en participatie

Wonen voor iedereen, handreiking voor dorpsbelangenorganisaties en andere spelers in het veld

Meer woningen bouwen is een grote landelijke opgave. Ook in het landelijk gebied is de woningnood groot. Als er voor jongeren geen woningen komen, vergrijzen gemeenschappen en dit is desastreus voor de vitaliteit. Voor een vitaal dorp is een evenwichtige bevolkingssamenstelling, met woonruimte voor jong, oud, statushouder en arbeidsmigrant van groot belang.

In vele dorpen houden dorpsbelangenorganisatie zich hier actief mee bezig. Maar dit blijkt een enorme opgave, waarbij men rekening moet houden met vele spelers en belangen: de gemeentelijke en provinciale overheid, woningbouwcorporaties en verschillende behoeftes van bewoners. Initiatiefnemers hebben baat bij hulp om dit proces te stroomlijnen en voortgang te boeken.

Daarom maakten wij een handreiking voor wooninitiatieven in kleine kernen. Dorpen en andere initiatiefnemers worden meegenomen in het proces. Wat komt er kijken bij de ontwikkeling van nieuwe woningen of bij de herbestemming van bestaand vastgoed? De bedoeling van deze handreiking is om de initiatiefnemers te ondersteunen en daarmee zeggenschap en invloed te geven.

Dorpsvernieuwingsprijs

Met de tweejaarlijkse Dorpsvernieuwingsprijs stimuleert de LVKK bewoners zelf initiatieven te nemen die een wezenlijke bijdrage leveren aan de leefbaarheid van hun dorp of regio. De winnaar dingt mee naar de Europese Dorpsvernieuwingsprijs. Zo bieden we een nationaal en internationaal platform waar de initiatieven zichtbaar worden en kennis en ervaring wordt gedeeld.

Extra aandacht was er dit jaar voor resultaten op sociaal vlak. Er waren 14 aanmeldingen. De jury kon volop kiezen uit kandidaat-dorpen/kernen waar de plannen volledig waren gerealiseerd en waarbinnen vele thema's, activiteiten zijn uitgevoerd.

De finalisten

In **Grijpskerk**, gemeente Westerkwartier, werden de inwoners in 2015 geconfronteerd met het bericht dat verzorgingstehuis De Wierde zou sluiten. Dat zou grote impact hebben – niet alleen op oudere inwoners, maar op het hele dorp. De cliëntenraad deed met deskundigen uit het dorp onderzoek om te kijken wat de levensvatbaarheid was van een verzorgingstehuis in Grijpskerk. Dit zou zeker mogelijk zijn, maar dan in combinatie met andere functies. De samenwerkingsdriehoek van Multi Functioneel Centrum (MFC), dorpscoöperatie (DC) en zorgaanbieder Noord Nederlandse Coöperatie van Zorgorganisaties (NNCZ) heeft geresulteerd in een prachtig MFC. De ouderenzorg is behouden gebleven voor de regio, het historisch archief en de bieb hebben hierin een plek. Er zijn zalen, een ontmoetingsplaats en een dorpsloket waar alle dorpsbewoners terecht kunnen voor ondersteuningsvragen.

Mariënvelde, gemeente Oost Gelre, heeft in 2016 met hulp van veel vrijwillige inzet van de inwoners een Brede Maatschappelijke Voorziening (BMV) gebouwd, in 2017 bekroond tot Dorpshuis van het jaar Gelderland. Hier is plaats voor sport, spel en ontmoeten. Het is ook de locatie van Zorgcorporatie Mariënvelde die zorgt voor dagbesteding aan ouderen en mensen met afstand tot de arbeidsmarkt uit de regio en de inloopvoorzieningen voor dorpsbewoners. Sinds 2017 is Mariënvelde aan het werk om de dorpskern verder te vernieuwen en aantrekkelijk te maken voor bewoners en bezoekers. Het plein tussen de kerk, de BMV en de basisschool is klimaatadaptief ingericht om verkoeling te bieden op warme dagen. Het dorpshart nodigt nu uit om elkaar daar te ontmoeten. Er zijn bankjes geplaatst en kinderen kunnen spelen rondom het waterelement.

In 2012 kantelt het denken in **Vledder**, gemeente Westerveld: 'zorgen voor' werd ingeruild voor 'zorgen dat'. De verhouding tussen overheid en burger veranderde en er kwam vanuit de inwoners na de visie op zorg ook een visie op levensloopbestendig wonen in Vledder (2017). Het bleef niet bij plannen en papier. Inmiddels is er door de Stichting Onderdak Vledder, opgericht door Dorpsbelang Vledder, een duurzaam gebouwd en energieneutraal woonzorgcentrum gerealiseerd met 32 appartementen (De Borgstee); er is Naobuur: een informatie- & contactcentrum Welzijn en Zorg en er rijdt een dorps/belbus zodat mensen vervoerd kunnen worden naar familie, polikliniek etc.

De jury heeft de drie finalisten bezocht en was onder de indruk van de geleverde prestaties. Maar uiteindelijk kan er maar één winnen. De apotheose van de Dorpsvernieuwingsprijs vond plaats tijdens het symposium *Zorg op het Dorp*. Daar werd Mariënvelde, onder toeziend oog van Zijne Majesteit de Koning gekroond tot winnaar!

Rapport regeldruk vrijwilligersorganisaties bij Tweede Kamer

25 juli 2023

Vrijwilligers zijn een onmisbare steun voor onze samenleving. De overheid kan én moet er meer aan doen om vrijwilligerswerk makkelijker te maken. Dat kan door de regeldruk te verminderen. Het rapport met de resultaten van het onderzoek dat op verzoek van het kabinet gedaan is naar de regeldruk voor vrijwilligersorganisaties, is inmiddels aangeboden aan de Tweede Kamer. Binnenkort spreken betrokken organisaties over het rapport en de aanbevelingen met Tweede Kamerleden.

Vorig jaar ondertekende de LVKK een petitie om de regeldruk voor vrijwilligers in besturen te verminderen. Initiatiefnemer was de NOV. Dit was een van de signalen die het kabinet kreeg dat de maat vol was. Het onderzoek dat inmiddels is afgerond, is duidelijk over het belang van vrijwillige inzet: 'Vrijwilligersorganisaties en filantropische instellingen zijn van enorme waarde voor onze samenleving. 39% van de Nederlandse bevolking doet aan vrijwilligerswerk voor maatschappelijke organisaties. In vergelijking met andere landen ligt dit percentage hoog en is Nederland koploper als het gaat om vrijwilligerswerk.'

In het rapport komt naar voren dat de ervaren regeldruk wordt veroorzaakt door het aantal verplichtingen dat van toepassing is en de complexiteit van individuele verplichtingen. Daarbij worden de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) vaak genoemd. De onderzoekers stellen onder andere voor om te bezien of kleine organisaties uitgezonderd kunnen worden van de AVG en Wwft, zonder het doel van de wet in gevaar te brengen.

Het rapport beveelt aan om op drie niveaus samen met de sector aan de slag te gaan om de ervaren regeldruk merkbaar te kunnen verminderen: 1) het vereenvoudigen van een aantal huidige verplichtingen, 2) het voorkomen van regeldruk door nieuwe verplichtingen en 3) het intensiveren van de ondersteuning aan vrijwilligersorganisaties en filantropische instellingen.

Dorpshuizen en de vraagbaak

Dorps- en buurthuizen: het zijn bakens in het sociale leven. Vrijwilligers zijn er actief, zijn druk met besturen, onderhoud van het gebouw, het runnen van de bar en het organiseren van activiteiten. Er gebeurt van alles en de ontwikkelingen gaan snel. Dan is het fijn dat er een site is die informeert over alle ins en outs: [Dorpshuizen.nl](https://dorpshuizen.nl). En de site is dit jaar vernieuwd!

De site werkt technisch als een zonnetje en een aantrekkelijke vormgeving helpt om onderwerpen nog sneller dan voorheen te vinden.

Belangrijk onderdeel van [Dorpshuizen.nl](https://dorpshuizen.nl) is de [Vraagbaak](#). Hier is een schat aan informatie te vinden over het besturen en beheren van buurt- en dorps huizen. Daarnaast worden op de website regelmatig voor buurt- en dorps huizen relevante nieuwsberichten geplaatst. Doel is de vele vrijwilligers van ontmoetingsplekken de helpende hand te bieden. Soms is het best lastig met al die wetten en regels te weten wat kan en wat mag. De site helpt hierbij.

De 250 artikelen en 100 praktische bijlagen in de Vraagbaak, zijn verdeeld over zes onderwerpen: bestuur en beleid, vrijwilligers en personeel, barexploitatie, programma en PR, gebouw en materiaal en tevredenheid en resultaten.

We zijn ook een contract aangegaan met de Sesamacademie. Zij ondersteunen ons met het actueel houden van informatie over wet- en regelgeving.

Dit jaar zijn er weer Vitaliteitsscans in alle provincies uitgevoerd. Uit veel scans komt een herbezinning op de rol van het dorps huis en de behoefte beter in te spelen op de wensen uit de dorpsgemeenschap, naar voren. Ook de noodzaak van verduurzaming in relatie tot de exploitatie is een actueel thema.

Kennisdelen en enthousiasmeren

Nationaal Netwerk en adviseren

Belangrijk onderdeel van onze werkzaamheden is het **delen van kennis en ervaring**. Dit staat centraal in de organisatie. We doen dit met de provinciale verenigingen en de dorpsorganisaties en dorpshuizen; daarnaast ook met bedrijven en overheden; **ook over de landsgrenzen heen**.

Het gehele jaar door wordt er kennis gedeeld tijdens bijvoorbeeld het coördinatoren-overleg (8x per jaar), het dorpshuizenoverleg (4x per jaar) en tijdens de bijeenkomsten van de Algemene Ledenvergadering (4x per jaar). Die laatste stonden dit jaar in het teken van het nieuwe meerjarenbeleidsplan. Onder leiding van Wendy Kemper (HAN) is hier tijdens 2 bijeenkomsten gezamenlijk aan gewerkt.

Ook delen we kennis en verspreiden die over het hele land via brochures en social media; via de Vraagbaak en via het Netwerk Duurzame Dorpen.

Op 21 november kwamen meer dan 200 mensen bijeen in Dorpshuis De Phoenix in Schaik om het symposium Zorg op het Dorp en de uitreiking van de Dorpsvernieuwingsprijs bij te wonen. Onder de bezoekers bevond zich ook koning Willem-Alexander.

Het symposium was een initiatief van de LVKK, Nederland Zorgt voor Elkaar (NLZVE) en Taskforce Oost (een initiatief van vijf apothekhoudende huisartsen uit Gelderland en Overijssel die zich inzetten voor het behoud van goede eerstelijnszorg door apothekhoudende huisartsen in dunbevolkte gebieden).

Een belangrijke vraag waar tijdens het symposium waar een antwoord op werd gezocht was: wat is er nodig om zorg op het dorp veilig te stellen? Want er is zorg om de zorg. Het was een middag vol met workshops en volop inspiratie. En er was uitgebreid aandacht voor de vele bewonersinitiatieven en gemeenschapskracht die zorg op het dorp mogelijk maken.

Daarnaast waren er interessante gesprekken en lezingen. Zo ging Bettina Bock, hoogleraar Inclusieve plattelandsontwikkeling aan de WUR, in op de vraag: Hoe overleef ik de zorg?! Er verder kwamen er verschillende aspecten én knelpunten van zorg en welzijn op het platteland aan bod. Door de dagvoorzitter Jacqueline Kerkhof werd de middag afgesloten met een lied over zorg op het dorp.

Wat met name bijblijft van de finalisten van de Dorpsvernieuwingsprijs en de initiatieven die besproken werden op het symposium, is het enthousiasme en de toewijding van vrijwilligers. Overall staan mensen op die initiatieven samen organiseren om zorg te behouden of te verbeteren. Daardoor verstevigt het contact met elkaar, versterkt het (samen) leven en ontstaat er individuele én collectieve veerkracht. En zo laten vrijwilligers zien dat er meer kan als men anders durft te denken en vernieuwen in plaats van te repareren. Maar bovenal: als men elkaar weten te vinden en samen aan de slag gaan. Het is aan onder andere aan de LVKK om de vrijwilligers te ontzorgen en de overheid te blijven wijzen op de regeldruk die vrijwilligers in de weg staat.

Klaske Piebenga, Elles Bulder en Jitske Tiemersma:

‘Bewoners in een dorp kunnen samen heel veel bereiken’

28 juli 2023

Als we willen dat mensen goed kunnen blijven leven in het landelijk gebied, is aandacht nodig voor de vraag wat voor hen belangrijk is, en wat hen bindt.

Werkplaats sprak met drie experts, waaronder Klaske Piebenga, over de succesfactoren en uitdagingen van collectieve veerkracht: ‘Vaak zijn mensen wel 10 of 20 jaar bezig.’

De KNHM maakte samen met ons het zomernummer van magazine Werkplaats. We zijn trots op de veerkracht van dorpen en hun inwoners die er uit al die artikelen spreekt. Deze zomer nemen we je mee langs al die mooie initiatieven die in het magazine voorbij komen.

Minisymposium Inwonersinitiatieven op het snijvlak van wonen, asiel en migratie

15 oktober 2023

Op woensdagavond 25 oktober organiseren SBE - Samenwerkingsverband Burgerkracht Europa, Welcoming Spaces (Utrecht University, de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen) en andere partners een mini-symposium rond dit thema. Ben van Essen (SBE) en Sara Miellet (Postdoctoraal onderzoeker Welcoming Spaces) hosten de avond.

Welke rol spelen maatschappelijke organisaties en inwonersinitiatieven bij innovatieve projecten waarbij vluchtelingen samen wonen of activiteiten organiseren met dorp/buurt/wijkbewoners? En hoe werken zij samen met gemeenten? Op deze avond staan krachtige praktijkvoorbeelden uit dorpen en wijken - van buiten de Randstad - centraal en is er een gesprek met:

- ◆ Laura Prat Bertrams, projectmanager en Job Unger, kwartiermaker bij de Thuisgevers
- ◆ Robert Zaal, directeur Takecarebnb (NL)
- ◆ Ilonka Brinkhof, betrokken bij #EcodorpZuiderveld en GEN-NL (Global Ecovillage Network Nederland)
- ◆ Nard Everdij, projectleider bij de Gemeente Doetinchem

Marielle Zill en Sara Miellet zullen vertellen hoe deze voorbeelden aansluiten bij een bredere internationale trend, op basis van hun onderzoek. Uiteraard is er ook veel ruimte voor vragen vanuit het publiek.

Dit mini-symposium is een verdieping van het internationale symposium 'Samenwerken met Nieuwkomers' van 7 juni. Het SBE wordt gevormd door de Landelijke Vereniging Kleine Kernen, Hogeschool Arnhem Nijmegen, Centre of Expertise Krachtige Kernen, Stichting Learn for Life, Vereniging Humanitas, Forte Welzijn, Iris Haarland Health Coaching, Vlaamse Vereniging Dorpsbelangen (VVDB) Hochschule Rhein Waal en Spectrum Elan Gelderland.

Pers en communicatie

Op 2 maart plaatste Het Nederlands Dagblad een opinieartikel waarin de LVKK, bij monde van oud-voorzitter Leidy van der Aalst, aangeeft dat de ontmanteling van het openbaar vervoer moet stoppen. Het tij moet keren, want de bodem is bereikt voor kleine woonkernen in Nederland.

In mei reisden inwoners van Zalk (winnaar van de Dorpsvernieuwingsprijs 2022) af naar Hofheimerland, Beieren. Daar was de uitreiking van de Europese Dorpsvernieuwingsprijs. Acht inwoners van Zalk hadden de eer deze mooie prijs namens Zalk in ontvangst te mogen nemen. Uiteraard werd dit mooie nieuws in lokale media belicht. Tijdens de uitreiking op 12 mei was er ook een livestream.

In het julinummer van het magazine Werkplaats besteedde de KNHM (nu Katalys) aandacht aan inspirerende wooninitiatieven. Klaske Piebenga, Elles Bulder en Jitske Tiemersma gingen met Jeroen van der Spek (KNHM) in gesprek over de succesfactoren en uitdagingen van collectieve veerkracht:

“Als we willen dat mensen kunnen blijven leven in het landelijk gebied is aandacht nodig voor wat zij belangrijk vinden, wat hen bindt.”

Afgelopen jaar zijn we een paar keer op de nationale televisie geweest, onder andere bij Dit is de Middag van de EO. Onderwerp hier was dat alles verandert in onze dorpen: de groenteboer, het buurthuis, het café, en zelfs de dorpsupermarkt. Dat zijn normaal gesproken toch wel de vaste waarden. Maar in kleine dorpen is dat niet meer zo zeker. Hoe zorgen we ervoor dat onze dorpswinkel blijft bestaan? En waar vinden we mensen die vrijwillig het buurthuis willen runnen? Bestuurslid Nico Bijman gaf antwoord op deze vragen en vertelde hoe belangrijk het is om een dorp levend te houden en vrijwilligers enthousiast krijgen.

Veel aandacht was er voor het bezoek van Zijne Majesteit de Koning aan het symposium Zorg op het Dorp en de uitreiking van de Dorpsvernieuwingsprijs. Onder andere het Brabants Dagblad en Omroep Gelderland namen dit op in hun nieuwsverslagen. De Koning toonde zich zeer geïnteresseerd in de aanleiding voor inwoners om actief met de leefbaarheid aan de slag te gaan en wilde weten waarom het dorp actie ondernomen heeft. *‘Was er bijvoorbeeld vergrijzing, ontvolking of leegloop?’* Het symposium, de uitreiking van de Dorpsvernieuwingsprijs en het bezoek van de koning werden in beeld gebracht door het Kleine Kernen Magazine.

Europees Netwerk

Het Europese netwerk van LVKK bestaat uit onder andere de leden van ERCA, de European Rural Community Association. Ben van Essen is daar wederom voor 2 jaar in het bestuur verkozen.

Daarnaast hebben we de banden versterkt met ARGE op de bijeenkomst van het Europese Dorpsvernieuwingsprijs.

Daarnaast zijn wij lid van SBE, Samenwerkingsverband Burgerkracht Europa. Het SBE is een netwerk van organisaties, die zich richten op initiatieven van bewoners om hun dorp of wijk leefbaar te houden (bewonersinitiatieven) en in dat kader grensoverschrijdende contacten onderhouden. Het doel van het Samenwerkingsverband is de positie van organisaties voor bewonersinitiatieven in Nederland en Europa te versterken en in dat kader grensoverschrijdende ontmoetingen te organiseren tussen bewonersinitiatieven. Daarnaast participeert de LVKK in het Europese project 'Welcoming Spaces' dat wordt gefinancierd door het Europese Horizons 2020 programma. Hierin werken vijf Europese Universiteiten (Utrecht, Siegen, Warschau, Bologna, A Coruna) samen met vijf Europese ngo's uit dezelfde landen als de universiteiten.

Het project onderzoekt of vluchtelingen, statushouders, arbeidsmigranten kunnen bijdragen aan vitalisering van krimpregio's. De LVKK bracht haar ervaringen met bewonersinitiatieven op dit vlak in.

Op instigatie van LVKK hebben SBE en WS samen het congres **Samenwerken met Nieuwkomers** georganiseerd. Met bijdragen vanuit België, Duitsland en Nederland was dit met recht een grensoverschrijdend congres. Ook de bezoekers (meer dan 100) kwamen uit de verschillende landen.

Jury bezoekt finalisten Dorpsvernieuwingsprijs

04 november 2023

Afgelopen week bezocht de jury van de Dorpsvernieuwingsprijs, onder voorzitterschap van Elles Bulder (lector Leefomgeving in Transitie (LiT) Hanze Hogeschool) de drie finalisten: Grijpskerk, Mariëvelde en Vledder. Alle dorpen benutten de kans hun projecten voor het voetlicht te brengen.

In Grijpskerk, gemeente Westerkwartier, resulteerde een samenwerking tussen Multi Functioneel Centrum (MFC), dorpscoöperatie (DC) en zorgaanbieder Noord Nederlandse Coöperatie van Zorgorganisaties (NNCZ) in een prachtig MFC. Hierdoor kon de ouderenzorg behouden blijven voor de regio. In het gebouw hebben het historisch archief en de bieb een plek. Er zijn zalen, een ontmoetingsplaats en een dorpsloket waar alle dorpsbewoners terecht kunnen voor ondersteuningsvragen.

Mariëvelde, gemeente Oost Gelre, heeft in 2016 met hulp van veel vrijwillige inzet van de inwoners een Brede Maatschappelijke Voorziening (BMV) gebouwd.

Deze werd in 2017 bekroond tot Dorpshuis van het jaar Gelderland. Hier is plaats voor sport, spel en ontmoeten en heeft ook de Zorgcorporatie Mariëvelde een plek. Ook zijn de inwoners hard aan het werk om de dorpskern verder te vernieuwen en aantrekkelijk te maken voor bewoners en bezoekers.

Vledder, gemeente Westerveld, realiseerde een duurzaam gebouwd en energieneutraal woonzorgcentrum met 32 appartementen (De Borgstee); er is Naobuur: een informatie- & contactcentrum Welzijn en Zorg en er rijdt een dorps/belbus zodat mensen vervoerd kunnen worden naar familie, polikliniek etc.

Heel bijzonder is dat de Koning deze keer bij de uitreiking van de Dorpsvernieuwingsprijs aanwezig zal zijn. Hij bezoekt twee workshops waarbij deelnemers aan de hand van praktijkvoorbeelden in gesprek gaan over onder andere het organiseren van zorg in een dorp en de rol van dorps- en gemeenschapshuizen. Ook spreekt de Koning met de winnaar en de finalisten van de Dorpsvernieuwingsprijs over hun initiatieven om de zorgvoorzieningen in hun dorp te versterken en de leefbaarheid te vergroten. De prijs wordt uitgereikt als onderdeel van het programma symposium Zorg op het Dorp.

Extra subsidie voor LVKK

17 november 2023

De Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen (LVKK) ontvangt voor komend jaar €350.000 extra subsidie. Dit, dankzij een amendement van Inge van Dijk (CDA) en Stieneke van der Graaf (CU). De LVKK zal dit inzetten om de stem van inwoners nog beter en luider te laten klinken in Den Haag. Op provinciaal niveau geeft deze extra subsidie de provinciale verenigingen die aangesloten zijn bij de LVKK, meer slagkracht om de belangen van inwoners in dorpen en kernen te behartigen

Actieve burgerbetrokkenheid

De LVKK ontvangt subsidie om actieve burgerbetrokkenheid in dorpen en kernen te stimuleren. De indieners van het amendement vinden dit belangrijk voor het functioneren van dorpsgemeenschappen. Het recente rapport 'Elke regio telt!' benadrukt echter dat de belangen van burgers in die kleine kernen onvoldoende doorklinken in Den Haag.

Dankzij het door de Kamer ondersteunde amendement komt er voor volgend jaar nu extra subsidie vrij. Dit maakt het mogelijk om een stevige aanzet te geven aan het beleidsplan 2024-2027 dat de koers uitzet voor de komende jaren. Naast het amendement werd ook een motie ingediend om te onderzoeken op welke wijze de LVKK structureel beter gefaciliteerd kan worden.

Leefbaar platteland

De visie van de LVKK is een leefbaar platteland met vitale dorpen, waarin in ieder geval voorzieningen zijn waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten en naar elkaar kunnen omzien. Bewoners moeten de ruimte krijgen om zelf verantwoordelijkheid te nemen voor de leefbaarheid en brede welvaart in hun dorp/regio, nu en in de toekomst. Dorpen en regio's waar bewoners, samen met andere bewoners, ondernemers, instellingen en overheden werken aan een vitale toekomst voor het landelijk gebied. Waar gemeenschapskracht wordt behouden en versterkt.

Samenwerken met externe partners

Met tal van organisaties, bedrijven, overheden zijn (in sommige gevallen zeer intensieve) contacten geweest. Voorbeelden zijn: het Ministeries van BZK, EZK en VWS, Geldmaat, De Nederlandsche Bank, Post.nl, Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk NOV, Landelijk Samenwerkingsverband Actieve bewoners LSA, Nederland Zorgt Voor Elkaar, Universiteit van Utrecht (met betrekking tot Welcoming Spaces), Wageningen University & Research, Hogeschool Arnhem Nijmegen (Expertise Centrum Krachtige Kernen en de Zorgalliantie), Rijks Universiteit Groningen, Hanze Hogeschool, P10, Humanitas, Learn for Life en nog vele andere organisaties. Hieronder worden een paar samenwerkingsverbanden nader toegelicht.

Warmteboost

Verduurzamen, dat is het kernwoord dat Oranjefonds, Buurtfonds Nationale Postcodeloterij, Katalys, LSA en LVKK samenbracht. Tezamen hebben wij Warmteboost opgezet. Een initiatief waarbij we ontmoetingsplekken helpen te verduurzamen en zo hun energiekosten omlaag brengen. LVKK en LSA zorgen in dit programma voor kennisoverdracht door middel van webinars en regionale bijeenkomsten. Beide activiteiten werden heel goed bezocht.

Apotheekhoudende huisartsen

Samen met NLZVE en Taskforce Oost werkt LVKK aan het behoud van Apotheekhoudende huisartsen. Om een en ander nog verder voor het voetlicht te brengen hebben we gezamenlijk het symposium Zorg op het Dorp georganiseerd.

Basisvoorzieningen platteland

In het rapport Elke regio telt gaat het onder andere over Basisvoorzieningen. Maar wat zijn precies basisvoorzieningen? Samen met de P10 proberen wij daar helderheid over te verschaffen.

Koning bij symposium *Zorg op het Dorp*

17 november 2023

Zijne Majesteit de Koning is dinsdagmiddag 21 november in Schaijk aanwezig bij het symposium *Zorg op het Dorp*. De bijeenkomst staat in het teken van de kenmerken en de knelpunten rond zorg en welzijn op het platteland, van bewonersinitiatieven en van de kracht van kleine gemeenschappen. Het symposium is een initiatief van de Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen, Nederland Zorgt Voor Elkaar en Taskforce Oost.

Tijdens het symposium wordt de tweejaarlijkse Dorpsvernieuwingsprijs uitgereikt. De prijs is bedoeld om de initiatieven van bewoners te erkennen en om succesvolle acties voor het versterken van de voorzieningen in dorpen te belonen. Dit jaar maken de dorpen Grijskerk

(Groningen), Mariënveld (Gelderland) en Vledder (Drenthe) kans op de prijs.

De Koning is aanwezig bij een deel van het plenaire programma en bezoekt twee workshops waarbij deelnemers aan de hand van praktijkvoorbeelden in gesprek gaan over onder andere het organiseren van zorg in een dorp en de rol van dorps- en gemeenschapshuizen. Ook spreekt de Koning met de winnaar en de finalisten van de Dorpsvernieuwingsprijs over hun initiatieven om de zorgvoorzieningen in hun dorp te versterken en de leefbaarheid te vergroten.

Mariënveld winnaar *Dorpsvernieuwingsprijs*

21 november 2023

In aanwezigheid van Zijne Majesteit de Koning werd het Gelderse dorp Mariënveld uitgeroepen tot winnaar van de Dorpsvernieuwingsprijs 2023. Dat levert het dorp een bedrag op van €3000 om weer nieuwe initiatieven mee te versterken. De gedeelde tweede prijs ging naar Grijskerk (Gr.) en Vledder (Dr.).

'Anders denken, anders doen en zo een geluksregio creëren waar iedereen mee kan doen', dat zag de jury in Mariënveld. Hier werd in 2016 een Brede Maatschappelijke Voorziening tot stand gebracht. Toen ook duidelijk werd dat het dorpshart moest worden opgewaardeerd, werd er een plan gemaakt door de 'Pleinplanners'. De kern van Mariënveld onderging een transformatie waardoor er een echt dorpshart ontstond met, naast ruimte voor parkeren en de jaarlijkse kermis, ruimte om te bewegen en te spelen. Ook zijn er maatregelen getroffen om het plein klimaat adaptief en meer biodivers te maken. De gehele ruimte is nu een aantrekkelijke plek voor jong en oud. 'Veel partijen en veel acties', oordeelde de jury, 'maar dan heb je ook wat'. In de BMV is ruimte voor sport, spel en ontmoeten. Het is de locatie van Zorgcorporatie Mariënveld die zorgt voor dagbesteding

aan ouderen en mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. En het is een inloopvoorziening voor dorpsbewoners waar ook activiteiten voor ouderen plaatsvinden om eenzaamheid te voorkomen. De jury heeft veel waardering voor alles wat dit dorp en de inwoners tot stand hebben gebracht. Met dit jaar extra aandacht voor het thema zorg zal het geen verbazing wekken dat Mariënveld met de Dorpsvernieuwingsprijs naar huis gaat.

Veel waardering had de jury ook voor de andere twee finalisten. In Vledder werd met een zorgvisie de basis gelegd voor een inclusieve dorpsgemeenschap met een Informatie & Contactcentrum voor Welzijn en Zorg 'Naobuur', de bouw van woonzorgcentrum De Borgstee, het project 'omkijk'n noar elkaor' en de Stichting NaobuurTbus. Met geld uit de gemeenschap kon het woonzorgcentrum van de grond komen. In Grijskerk zag de jury in De Nieuwe Wierde een warm kloppend hart van het dorp. Hier kon dankzij gemeenschappelijke inspanningen voorkomen worden dat het woonzorgcentrum zou verdwijnen. Er staat nu een MFC met een zorgcentrum, waar ook de Openbare Bibliotheek, een kapper, de historische vereniging, studenten en bewoners van het zorgcentrum en de aanleunwoningen een plek hebben gevonden. Voorzitter van de jury voor de Dorpsvernieuwingsprijs is Elles Bulder, lector Leefomgeving in Transitie, Hanzehogeschool. De prijs werd uitgereikt tijdens het symposium *Zorg op het Dorp*. Lees hier het volledige juryrapport. Bekijk hier een verslag van de bijeenkomst, gemaakt door Jeroen Verhelst.

Colofon

Landelijke Vereniging voor Kleine Kernen

Dr. Nassaulaan 3A
9401 HJ Assen

Uitgave: april 2024

Contact via:

info@lvkk.nl

www.lvkk.nl

[@LVKK_NL](https://twitter.com/LVKK_NL)

[/deLVKK](https://www.facebook.com/deLVKK)

[/LVKK](https://www.linkedin.com/company/LVKK)

Klaske Piebenga:

kpiebenga@lvkk.nl

06 19 56 64 35

Bestuur

op 31 december 2023

Dagelijks Bestuur

Mieke Damsma, voorzitter
Eelke Nutma, penningmeester
Nico Bijman, lid
Maarten Koreman, lid
Niko Wiendels, lid
Ben van Essen, adviseur

Algemeen Bestuur

Behalve hiernaast genoemden ook nog:

Doeke Fokkema (Doarpswurk)
Gerda Steenhuis (Groninger Dorpen)
Jofien Brink (BOKD)
Willemien Woestenenk (OVKK)
Niko Wiendels (DKKGelderland; tevens lid
LVKK)
Anthon Timm (ZHVKK)
Jan Oudesluijs (ZVKK)
Evert van Schoonhoven a.i. (VKKNB)
Birgit op de Laak (VKKL)
Kees Sietsema (Dorpswerk Noord-Holland)

Aangesloten provinciale verenigingen

Vereniging Groninger Dorpen
Doarpswurk Fryslân
Brede Overleggroep Kleine Dorpen Drenthe
Overijsselse Vereniging Kleine Kernen
Dorpshuizen en Kleine Kernen Gelderland
Dorpswerk Noord-Holland
Zuid-Hollandse Vereniging Kleine Kernen
Zeeuwse Vereniging Kleinen Kernen
Vereniging Kleine Kernen Noord-Brabant
Vereniging Kleine Kernen Limburg

groningerdorpen.nl

doarpswurk.nl

bokd.nl

ovkk.nl

dkkgelderland.nl

dorpswerknh.nl

zhvkk.nl

zvkk.nl

vkknoordbrabant.nl

vkk.nl

Ontwerp & opmaak:

bambiboland.nl

Foto's omslag, pag 2 & 15:

[@Evievanleukenfotografie](https://www.instagram.com/Evievanleukenfotografie)

